

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानमा उल्लेख भएको स्वास्थ्य सम्बन्धी मौलिक हक नगरवासीमा पुर्याउने उद्देश्यले रत्ननगर नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने जनसमुदायको आधारभूत स्वास्थ्यमा सहज र सुलभ पहुँच एवम् गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३, गाउँ तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको दफा - ११ को उपदफा -४ खण्ड ख ले दिएको क्षेत्राधिकारमा रही रत्ननगर नगरपालिकाले स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्यक्रममा आवद्धता तथा व्यवस्थापन गर्न साथै सहजीकरण गरी स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा अधिकतम जनसमुदायको पहुँच अभिवृद्धी गर्न वाञ्छनीय भएकोले रत्ननगर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (१) यस कार्यविधिको नाम "स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७९" रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट पारित भए पश्चात प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

- (क) "कार्यविधि" भन्नाले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७९ सम्झनु पर्छ ।
- (ख) "बीमा बोर्ड" भन्नाले नेपाल सरकार स्वास्थ्य बीमा बोर्ड सम्झनु पर्छ ।
- (ग) "नगरपालिका" भन्नाले रत्ननगर नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) "अस्पताल" भन्नाले रत्ननगर नगरपालिका अन्तर्गत रहेको बकुलहर रत्ननगर अस्पताललाई सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) "बिमित" भन्नाले स्वास्थ्य बीमा ऐन २०७४ र स्वास्थ्य बीमा नियमावली २०७५ बमोजिम **आबद्ध** भएकाहरू सम्झनु पर्छ र सो शब्दले यस कार्यविधि बमोजिम स्वास्थ्य बीमामा **आबद्ध** भएका व्यक्तिलाई जनाउने छ ।
- (च) "लक्षित वर्ग " भन्नाले नेपाल सरकार तथा रत्ननगर नगरपालिकाले पहिचान गरेका अति विपन्न, विपन्न, असक्त, असहाय, लैंगिक हिंसा पिडित, लोपोन्मुख वर्ग, सिमान्तकृत वर्ग लगायतका समुदाय सम्झनु पर्छ ।
- (छ) "निर्देशक समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ७ अनुसार गठित निर्देशक समिति सम्झनु पर्छ ।
- (ज) "अनुगमन समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ९ अनुसार गठित अनुगमन समिति सम्झनु पर्छ ।

- (झ) "वडा कार्यालय" भन्नाले रत्ननगर नगरपालिका अन्तर्गत रहेका १ देखि १६ नम्बर वडा कार्यालय सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) "व्यवस्थापन समिति" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम गठित बकुलहर रत्ननगर अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।
- (ट) "शाखा" भन्नाले रत्ननगर नगरपालिका अन्तर्गतको स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय हेर्ने शाखा सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) "सेवाग्राही" भन्नाले रत्ननगर नगरपालिका भित्र बसोवास गर्ने नेपाली नागरिक सम्झनु पर्छ ।
- ड) "दर्ता सहयोगी" भन्नाले स्वास्थ्य बीमा नियमावली २०७५ बमोजिम नियुक्त दर्ता सहयोगीलाई जनाउने छ ।

परिच्छेद-२

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको उद्देश्य

३. कार्यक्रमको उद्देश्य: स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) लक्षित वर्ग तथा समुदायलाई सहज र सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवामा पहुँच उपलब्ध गराउन तथा स्वास्थ्य समस्याको जटिलता कम गर्न बकुलहर रत्ननगर अस्पताल र रेफरल सेन्टरसम्म सहजिकरण तथा व्यवस्थापन गर्ने
- (ख) नगरवासीलाई सहज र व्यवस्थित रूपमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने
- (ग) समयमै रोगको निदान एवम् उपचार गरी जटिलता र मृत्युदरमा कमी ल्याउने
- (घ) लक्षित वर्ग तथा समुदायलाई स्वास्थ्य बीमामा **आबद्ध** गराउनका लागि आर्थिक सहयोग तथा अनुदान उपलब्ध गराउने
- (ङ) स्वस्थ व्यक्ति र स्वस्थ समुदाय निर्माण गरी समृद्ध र सुखी नगरवासी बनाउन सहजीकरण गर्ने
- (च) अस्पतालमा रहेको स्वास्थ्य सेवालालाई स्तरोन्नती गरी दक्ष जनशक्ति र पूर्वाधार व्यवस्थापन गरी गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा सहज र सर्वसुलभ बनाउने

परिच्छेद-३

कार्यक्रम संचालन प्रकृया

४. कार्यक्रमसंचालनतथाव्यवस्थापन: नगरपालिकाबाट पहिचान गरिएका लक्षित वर्गका नागरिकहरूलाई वडा कार्यालयको सिफारिस र यस कार्यविधि अनुसार गठित निर्देशक समितिको निर्णयका आधारमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा **आबद्ध** गराईनेछ ।

५. कार्यक्रममा **आबद्ध** हुने प्रक्रिया :

- (१) रत्ननगर नगरपालिका मार्फत् अनुदान सहयोग लिई स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा **आबद्ध** हुनका लागि अनुसूची १२२ बमोजिमको फारम भरी वडा कार्यालयमा पेश गरि वडा कार्यालयको सिफारिस सहित वडा कार्यालयले रत्ननगर नगरपालिका मा बिबरण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) दफा ४ को उपदफा ग बमोजिम पेश हुन आएका निवेदन पुरा भएमा नगरपालिकाले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा लक्षित वर्गको पहिचान गरी ५ जना सम्म को परिवारका लागि आर्थिक

अनुदान उपलब्ध गराई स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा प्रथम बिन्दु बकुलहर रत्ननगर अस्पताल उल्लेख गरी विमित गराईनेछ ।

(३) कार्यक्रममा सेवाग्राहीको सहभागिताका लागि दर्ता सहयोगीको परिचालन गरिनेछ ।

(४) परिच्छेद-४

आर्थिक सहलियत सम्बन्धी व्यवस्था

६. बीमा उपलब्ध गराईने :

(१) नगरपालिकाले यस कार्यविधि मार्फत् स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा **आबद्ध** हुनका लागि देहाय बमोजिमको ब्याक्ति तथा परिवारलाई विमा उपलब्ध गराउने छ ।

(क) अति विपन्न वर्ग; आर्थिक अवस्था कमजोर भएको, नियमित स्थाई आम्दानीको स्रोत नभएको, परिवारको सदस्यको रोजगारि नभएको, आफ्नो आम्दानीले प्रायाप्त पोषण युक्त खाना लता बास स्वास्थ्य शिक्षामा नपुग्ने परिवार ।

(ख) असक्त, असहाय, लैंगिक हिंशा पिडित, लोपोन्मुख वर्ग, सिमान्तकृत वर्ग ।

(ग) स्थाई बासिन्दा वा बसाई सराई अनिवार्य भएको हुनु पर्ने ।

(२) स्वास्थ्य बीमाका लागि उपलब्ध गराईने आर्थिक अनुदान रकम दर्ता सहयोगी वा स्वास्थ्य बीमाका आधिकारीक प्रतिनिधी मार्फत् स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा निकास गरी भुक्तानीको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

परिच्छेद-५

निर्देशक समिति सम्बन्धी व्यवस्था

७. निर्देशन समितिको गठन : (१) यस कार्यक्रम सञ्चालन, व्यवस्थापन, निर्देशन, समन्वय समेत गर्नका लागि देहाय बमोजिम निर्देशक समिति गठन हुनेछ ।

(क) नगर प्रमुख , रत्ननगर नगरपालिका : संयोजक

(ख) प्रमुखप्रशासकीयअधिकृत, रत्ननगर नगरपालिका:सदस्य

(ग) नगर प्रमुख बाट मानोनित १ जना, रत्ननगर नगरपालिका:सदस्य

(घ) सामाजिक विकास समिति संयोजक, रत्ननगर नगरपालिका:सदस्य

(ङ) मेडिकलसुपरिटेण्डेण्ट, बकुलहर रत्ननगर अस्पताल:सदस्य

(च) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख :सचिव

(२) निर्देशन समितिले आवश्यक सहजिकजरणका लागि वडाध्यक्ष तथा अन्य सरोकारवाला व्यक्ति वा संस्थाका प्रतिनिधीलाई बैठकमा आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

(३) निर्देशक समितिको बैठक महिनामा कम्तिमा एक पटक बस्नेछ ।

(४) निर्देशक समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैले तोके बमोजिम हुनेछ ।

८. निर्देशन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : निर्देशन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारदेहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा आवद् हुनका लागि वडा कार्यालयबाट सिफारिस भई पेश हुन आएका विवरण तथा निवेदनहरूलाई आवश्यक सिफारिस सहित सहूलियत उपलब्ध गराई स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा विमित गराउन निर्णय गर्ने
- (ख) स्वास्थ्यबीमाकार्यक्रमकालागिसहजिकरणगर्नेवडाकार्यालय, अस्पताल, दर्ता सहयोगी र अन्य कर्मचारीहरूलाई निर्देशन गर्ने
- (ग) दफा ६ अनुसार पहिचान भएका नगरवासीहरूलाई वर्गिकरणका आधारमा आर्थिक सहूलियत उपलब्ध गराई स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा **आबद्ध** गराउन व्यवस्था मिलाउने
- (घ) वडा कार्यालय, स्वास्थ्य शाखा र रत्ननगर अस्पताललाई यस कार्यविधि मार्फत् भए गरेका उपलब्धीहरूको अभिलेखिकरण गर्न लगाई समय मै प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने
- (ङ) कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्नका लागि विभिन्न निकाय, संघसंस्थाहरु सँग समन्वय गर्ने
- (च) कार्यक्रम संचालनका लागि अन्य आवश्यक कार्य गर्ने

परिच्छेद-६

अनुगमन समिति सम्बन्धी व्यवस्था

९. अनुगमन समितिको गठन:(१) यस कार्यक्रम सञ्चालन, व्यवस्थापन, निर्देशन, समन्वय समेत गर्नका लागि देहाय बमोजिम अनुगमन समिति गठन हुनेछ ।

- (क) नगर उपप्रमुख , रत्ननगर नगरपालिका: संयोजक
- (ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, रत्ननगर नगरपालिका: सदस्य
- (ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको योजना हेर्ने अधिकृत, रत्ननगर नगरपालिका: सदस्य
- (घ) आर्थिक प्रशासन शाखाप्रमुख, रत्ननगर नगरपालिका: सदस्य
- (ङ) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख , रत्ननगर नगरपालिका : सदस्य सचिब

(२) अनुगमन समितिले आवश्यक सहजिकरणका लागि वडाध्यक्ष तथा अन्य सरोकारवाला व्यक्ति वा संस्थाका प्रतिनिधीलाई बैठकमा आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

(३) अनुगमन समितिको बैठक महिनामा कम्तिमा एक पटक बस्नेछ ।

(४) अनुगमन समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१०. अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारदेहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) नगरपालिकाबाटसंचालितस्वास्थ्य बीमा अनुदान कार्यक्रमको संचालन तथा गतिविधीको अनुगमन गर्ने

(ख) निर्देशनसमितिलाई सल्लाह, सुझाव दिने

(ग) कार्यान्वयन तथा सहजिकरण गर्ने निकायहरूलाई अनुगमन तथा निर्देशन दिने

परिच्छेद-७

विविध

११. अस्पताल जिम्मेवार हुने : (१) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा बिमितको उपचार व्यवस्थापनका लागि अस्पताल जिम्मेवार हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि अस्पतालको प्रेषणमा अन्य अस्पतालमा उपचार गर्न बाधा पर्ने छैन ।

१२. खारेजीरबचाउ:

(१) स्वास्थ्य बीमा संचालन तथा समन्वय कार्यविधि, २०७७ बमोजिम भए गरेका कामकारबाही यसै कार्यविधि अनुरूप भए गरेको मानिनेछ ।

(२) यस अघि भए गरेका स्वास्थ्यबीमा संचालन तथा समन्वय, व्यवस्थापन र आर्थिक सहूलियत अनुदान सम्बन्धी कामकारबाही यसै कार्यविधि अनुरूप भएको मानिनेछ ।

अनुसुची: १

मिति :

श्री रत्ननगर नगरपालिकानगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
चितवन ।

विषय : स्वास्थ्य बीमा सहूलियत अनुदान उपलब्ध गराई कार्यक्रममा **आबद्धता** सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा रत्ननगर नगरपालिका वडा नं., चितवन निवासी म
..... वर्ष को पुरुष/महिला परिवारका लागि अस्पतालमा जाँच तथा
उपचार गराउनका लागि सहज र सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा **आबद्ध** भई बिमित हुनु पर्ने
भएकाले मेरो अवस्था रहेकोले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा समावेश गराईदिनु
हुनका लागि आवश्यक कागजातहरु यसै साथ संलग्न राखी बीमा सहूलियत अनुदान उपलब्ध गराईदिनु हुन
सादर अनुरोध गर्दछु ।

संलग्न कागजातहरु :

१. आर्थिक अवस्था पहिचानका लागि रत्ननगर नगरपालिकाले उपलब्ध गराएको परिचयपत्र वा
अवस्था पहिचानको परिचय पत्र
२. नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी
३. वडा कार्यालयको सिफारिस

निवेदक

नामः
ठेगाना :
हस्ताक्षरः

अनुसुची: २

मिति :

श्रीवडा अध्यक्षजू,
रत्ननगर नगरपालिका वडा नं को कार्यालय।

विषय : स्वास्थ्य बीमा सहूलियत अनुदान का लागि सिफारिस सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा , रत्ननगर नगरपालिका वडा नं., चितवन निवासी म वर्ष को पुरुष/महिला परिवारका लागि अस्पतालमा जाँच तथा उपचार गराउनका लागि सहज र सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा **आबद्धता** भई बिमित हुनु पर्ने भएकाले मेरो अवस्था रहेकोले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा समावेश गराईदिनु हुनका लागि आवश्यक कागजातहरु यसै साथ संलग्न राखी बीमा सहूलियत अनुदान का लागि सिफारिस गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

संलग्न कागजातहरु :

१. आर्थिकअवस्थापहिचानकालागि, रत्ननगर नगरपालिकालेउपलब्धगराएकोपरिचयपत्र वा अवस्था पहिचानको परिचय पत्र
२. नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी

निवेदक
नामः
ठेगाना :
हस्ताक्षरः

अनुसुची: ३

मिति :

श्री रत्ननगर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
रत्ननगर, चितवन ।

विषय : सिफारिस गरिएको सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा रत्ननगर नगरपालिका वडा नं., चितवन निवासी म
..... वर्ष को पुरुष/महिला परिवारका लागि अस्पतालमा जाँच तथा
उपचार गराउनका लागि सहज र सर्वसुलभ बनाउन स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा **आबद्धता** भई बिमित हुनु पर्ने
भएकाले मेरो अवस्था रहेकोले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा समावेश गराईदिनु
हुनका लागि आवश्यक कागजातहरू यसै साथ संलग्न राखी बीमा सहूलियत अनुदान का लागि सिफारिस माग
भई आएकोले सोही बमोजिम सिफारिस गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

.....
वडाध्यक्ष

